

Suvestinė redakcija nuo 2020-07-04 iki 2021-03-22

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-12-30, i. k. 2014-20874

Nauja redakcija nuo 2017-09-01:

Nr. [1P-358-\(1.3 E.\)](#), 2017-08-10, paskelbta TAR 2017-08-11, i. k. 2017-13266

**NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS ORGANIZAVIMO IR
VYKDYMO, ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ TEISENOS NACIONALINĖJE
ŽEMĖS TARNYBOJE PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2014 m. gruodžio 23 d. Nr. 1P-(1.3.)-499

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 36 straipsniu, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 45 dalimi, 615 straipsnio 1 dalimi ir Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo“, 5 punktu:

1. T v i r t i n u pridedamas:

1.1. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos taisyklės;

1.2. Žemės naudojimo patikrinimo akto formą.

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2017 m. rugsėjo 1 d.

Direktorė

Daiva Gineikaitė

PATVIRTINTA
Nacionalinės žemės tarnybos
prie Žemės ūkio ministerijos
direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d.
įsakymu Nr. 1P-(1.3.)-499
(Nacionalinės žemės tarnybos
prie Žemės ūkio ministerijos
direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 10 d.
įsakymo Nr. 1P-358-(1.3 E.) redakcija)

**ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO,
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ TEISENOS NACIONALINĖJE ŽEMĖS
TARNYBOJE PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba) tvarką, Tarnybos vadovo įgaliotų Tarnybos pareigūnų (toliau – darbuotojai) teises ir pareigas organizuojant ir vykdant žemės naudojimo valstybinę kontrolę, taip pat žemės naudojimo patikrinimo aktų (toliau – Patikrinimo aktas), administracinių nusižengimų protokolų (toliau – Protokolas) surašymo, administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo ir nutarimų administracinių nusižengimų bylose (toliau – Nutarimas) priėmimo ir žemės naudojimo tvarkos pažeidimų pašalinimo tvarką, Nutarimų apskundimo ir skundų nagrinėjimo ir perdavimo teismams tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1P-110-\(1.3 E.\)](#), 2020-03-26, paskelbta TAR 2020-03-26, i. k. 2020-06052

2. Taisyklių tikslas – užtikrinti žemės naudojamą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų vykdymą, taip pat žemės naudojimo tvarkos pažeidimų skaičiaus mažinimą bei šių pažeidimų pašalinimą.

3. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymu, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų registro įstatymu, Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), Administracinių nusižengimų registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. 1278 „Dėl Administracinių teisės pažeidimų

registro reorganizavimo ir Administracinių nusižengimų registro nuostatų patvirtinimo“, ir kitais teisės aktais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

4.1. **Administracinių nusižengimų registras** – valstybės registras, kurio paskirtis registruoti Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka užfiksuotus administracinius nusižengimus jų teisenai užtikrinti, taip pat rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti fiziniams bei juridiniams asmenims šio registro duomenis, informaciją ir atlikti kitus teisės aktų nustatytus veiksmus.

4.2. **Neplaninis žemės naudojimo patikrinimas** – privačių ar valstybinės žemės sklypų, valstybinės žemės plotų, nesuformuotų atskirais žemės sklypais, naudojimo įvertinimas Tarnybos vadovo arba Tarnybos teritorinio skyriaus vadovo iniciatyva Nuostatų 10 punkte nustatytais atvejais.

4.3. **Planinis žemės naudojimo patikrinimas** – privačios nuosavybės teise valdomų žemės sklypų ar valstybinės žemės sklypų, valstybinės žemės plotų, nesuformuotų atskirais žemės sklypais, naudojimo įvertinimas, atliekamas pagal Nuostatų 8 punkte nustatyta tvarka teritorinio skyriaus vadovo patvirtintą numatomų atlikti planinių žemės naudojimo patikrinimų sąrašą (toliau – Sąrašas).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

4.4. **Tikrinamas objektas** – privatus ar valstybinės žemės sklypas, valstybinės žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu.

4.5. **Teritorinis skyrius** – Tarnybos savarankiškas struktūrinis padalinys, veikiantis apibrėžtoje Lietuvos Respublikos teritorijos dalyje.

4.6. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos darbo reglamente, patvirtintame Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 1P-(3.1.)-86 „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“.

II SKYRIUS ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

5. Tarnybos vadovas iki kiekvienų metų kovo 1 dienos patvirtina metinį žemės tvarkymo darbų planą, parengtą Nuostatų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

6. Vadovaudamiesi metiniu žemės tvarkymo darbų planu, teritorinių skyrių vadovai kas ketvirtį, iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 15 dienos, įsakymu tvirtina Sąrašą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

7. Tarnybos darbuotojai atlieka neplaninius žemės naudojimo patikrinimus pagal Tarnybos vadovo arba Tarnybos vadovo įgalioto teritorinio skyriaus vadovo pavedimą atlikti šiuos patikrinimus, jeigu iš fizinių ar juridinių asmenų, kitų viešojo administravimo subjektų gaunama informacija (prašymas ar skundas) apie galimus padarytus žemės naudojimo pažeidimus, taip pat kontroliuodami, ar nustatytas žemės naudojimo reikalavimų pažeidimas yra pašalintas.

8. Žemės savininkui, naudotojui, kitiems suinteresuotiems asmenims ir asmeniui, pateikusiam prašymą arba skundą apie galimą žemės naudojimo pažeidimą (jei patikrinimas atliekamas pagal gautą prašymą arba skundą), apie numatomo vykdyti žemės naudojimo patikrinimo datą, laiką, pagrindą ir tikslą turi būti pranešta pašto siunta siunčiamu raštu arba elektroniniu paštu likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomo žemės naudojimo patikrinimo pradžios. Tuo atveju, jeigu numatomas planinis žemės naudojimo patikrinimas, žemės savininkui, naudotojui ir kitiems suinteresuotiems asmenims kartu su pranešimu apie patikrinimą išsiunčiamas Žemės naudojimo tvarkos reikalavimų žemės naudotojams kontrolinis klausimynas, kurio forma patvirtinta Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2017 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. 1P-11-(1.3 E.) „Dėl Žemės naudojimo tvarkos reikalavimų žemės naudotojams kontrolinio klausimyno patvirtinimo ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-498 „Dėl Žemės naudojimo tvarkos reikalavimų žemės naudotojams kontrolinio klausimyno patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“.

Fiziniais asmenims pranešimai siunčiami jų faktinės arba (jei nežinoma faktinė) deklaruotos gyvenamosios vietos adresu arba elektroniniu paštu (jei žinomas elektroninio pašto adresas) ar E. pristatymo sistema (jeigu dokumento gavėjo E. pristatymo dėžutė yra aktyvuota), juridiniams asmenims pranešimai siunčiami juridinio asmens buveinės adresu arba elektroniniu paštu (jei žinomas elektroninio pašto adresas) ar E. pristatymo sistema (jeigu dokumento gavėjo E. pristatymo dėžutė yra aktyvuota). Siunčiamuose pranešimuose informacija turi būti pateikiama nepažeidžiant numatomo tikrinti žemės sklypo savininko, naudotojo, kitų suinteresuotų asmenų ir asmens, pateikusio prašymą arba skundą apie galimą žemės naudojimo pažeidimą, asmens duomenų teisinės

apsaugos nuostatų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1P-183-\(1.3 E.\)](#), 2020-07-03, paskelbta TAR 2020-07-03, i. k. 2020-14996

9. Teritorinis skyrius, turėdamas informacijos, kad galimų žemės naudojimo pažeidimų tyrimo kompetencija priskirta ne tik Tarnybai, bet ir kitai viešojo administravimo institucijai, į žemės naudojimo patikrinimą turi teisę pakviesti kitų viešojo administravimo subjektų (saugomų teritorijų direkcijų, Valstybinės miškų tarnybos, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos ir kitų) atstovą (-us). Šioms institucijoms apie žemės naudojimo patikrinimą turi būti pranešta likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomo žemės naudojimo patikrinimo pradžios elektroniniu paštu pateikiant elektroniniu parašu pasirašytus raštus.

10. Žemės naudojimo patikrinimai gali būti atlikti nedalyvaujant žemės savininkui, naudotojui ar kitiems suinteresuotiems (kviestiniams) asmenims tik tuo atveju, jeigu jiems buvo pranešta apie numatomą atlikti žemės naudojimo patikrinimą raštu arba elektroniniu būdu, tačiau numatytu laiku neatvyko, išskyrus Taisyklių 12 punkte nurodytais atvejais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

11. Neteko galios nuo 2019-02-19

Punkto naikinimas:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

12. Tuo atveju, jeigu organizuojamas neplaninis valstybinės žemės sklypo ir (arba) valstybinės žemės ploto, nesuformuoto atskiru žemės sklypu, kurie neperduoti naudotis tretiesiems asmenims, žemės naudojimo patikrinimas, dalyvauti šiame patikrinime nekviečiami galimą pažeidimą padarę asmenys ir su tikrintinu objektu besiribojančių žemės sklypų savininkai ar naudotojai, tačiau, jeigu nustatoma, kad nedalyvaujant šiems asmenims žemės naudojimo patikrinimą atlikti būtų sudėtinga arba neįmanoma, minėti asmenys į žemės naudojimo patikrinimą gali būti kviečiami.

13. Teritorinio skyriaus darbuotojas turi teisę atidėti žemės naudojimo patikrinimą tuo atveju, kai yra gautas motyvuotas ir dokumentais pagrįstas žemės savininko, naudotojo ar kitų suinteresuotų asmenų prašymas atidėti patikrinimą ir teritorinio skyriaus darbuotojas nurodytus motyvus ir (ar) priežastis pripažįsta svarbiomis ir nusprendžia, kad siekiant išsamiai, visapusiškai ir objektyviai atlikti patikrinimą yra būtinas žemės savininko, naudotojo ar kitų suinteresuotų asmenų

dalyvavimas. Priežastis laikoma svarbia, jeigu ji nepriklauso nuo suinteresuoto asmens valios ir dėl to jis praranda galimybę laiku realizuoti tam tikras savo teises. Tokiomis priežastimis gali būti laikoma liga, iš anksto suplanuotas įvykis ir pan.

14. Tarnybos darbuotojas, prieš atlikdamas žemės naudojimo patikrinimą, privalo įvertinti teritoriniame skyriuje saugomus su tikrinamu objektu susijusius dokumentus ir kitą aktualią informaciją:

14.1. Žemės sklypo suformavimo dokumentus (abrisą, žemės sklypo planą, žemės naudojimo plotų eksplikaciją, žemės naudmenų plotų skaičiavimo žiniaraštį, žemės sklypo paženklinimo–parodymo vietovėje aktą, žemės sklypo kadastro duomenų formą, kitus žemės tvarkymo byloje esančius dokumentus, taip pat žemės sklypo kadastro duomenų byloje esančius dokumentus);

14.2. Žemės sklypo nuosavybės, valdymo ir naudojimo teises pagrindžiančius dokumentus (valstybinės žemės pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos, patikėjimo sutartis, kitus individualius administracinius teisės aktus, susijusius su valstybinės žemės sklypo patikėjimo teisės perdavimu kitiems subjektams, sprendimus dėl nuosavybės teisių atkūrimo ir kitus valstybinės žemės privatizavimo dokumentus);

14.3. Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastre įregistruotus duomenis, įskaitant, bet neapsiribojant žemės sklypo daiktinėmis teisėmis, jų suvaržymu, kitais juridiniais faktais;

14.4. Aktualius teritorijų planavimo dokumentus, kartografinę medžiagą (Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10000 skaitmeninį rastrinį ortofotografinį žemėlapią ORT10LT, Georeferencinio pagrindo kadastro duomenis, valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planus, statinių išdėstymo schemas, namų valdų techninių apskaitų bylose esančius duomenis ir kituose šaltiniuose esančią informaciją);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

14.5. Tarnybos išduotus sutikimus, leidimus ir kitus su žemės valdymu, naudojimu ir disponavimu susijusius dokumentus;

14.6. Jeigu tikrinamas valstybinės žemės plotas nesuformuotas atskiru žemės sklypu (taip pat ir bendro naudojimo kelias, kuriuo užimtas žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu), su šiuo valstybinės žemės plotu besiribojančių žemės sklypų suformavimo dokumentuose esančią informaciją;

14.7. Informaciją, gautą iš kitų viešojo administravimo institucijų, įstaigų, įmonių, valstybės registru ir kitų šaltinių.

15. Tarnybos darbuotojas, prieš pradėdamas žemės naudojimo patikrinimo veiksmus vietovėje, žemės savininkui, naudotojui ir kitiems suinteresuotiems asmenims privalo prisistatyti, pateikdamas valstybės tarnautojo arba darbuotojo pažymėjimą, ir žodžiu paaiškinti patikrinimo pagrindą ir tikslą.

16. Tarnybos darbuotojas, atlikdamas žemės naudojimo patikrinimą, privalo patikrinti, ar žemės sklypo (ploto) savininkas (naudotojas), naudodamasis žemės sklypu (plotu), laikosi Nuostatų 11.1–11.9 papunkčiuose nurodytų šiam žemės sklypui (plotui) taikytinų reikalavimų. Tuo atveju, jeigu žemės naudojimo patikrinimas atliekamas pagal asmens pateiktą prašymą arba skundą ir (ar) Tarnybos vadovo pavedimą, žemės naudojimo patikrinimo metu turi būti įvertintos asmens prašyme, skunde ir (ar) Tarnybos direktoriaus pavedime nurodytos aplinkybės ir nustatyta (įvertinta), ar laikomasi tikrinamam objektui taikytinų žemės naudojimo tvarkos reikalavimų, išvardytų Nuostatų 11.1–11.9 papunkčiuose. Tuo atveju, jeigu atliekamas pakartotinis žemės naudojimo patikrinimas, Tarnybos darbuotojas privalo patikrinti, ar pašalinti pirmiau nustatyti žemės naudojimo pažeidimai.

17. Tarnybos darbuotojas žemės naudojimo patikrinimo metu atlieka šiuos veiksmus:

17.1. vizualiai apžiūri tikrinamą objektą, taip pat atlieka fotofiksaciją. Fotonuotraukos turi būti informatyvios, esant techninėms galimybėms, nuotraukose turi būti nurodoma fotofiksavimo data ir laikas. Fotofiksacijos taškai parenkami taip, kad iš jų būtų matoma kuo daugiau tikrinamo objekto faktinės būklės elementų (pvz.: įtvirtinti riboženkliai, elektros linijos, tvoros, keliai, melioracijos grioviai ir pan.);

17.2. techninėmis priemonėmis nustato Nekilnojamojo turto registre įregistruoto tikrinamo objekto ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinates ir tikrinamo objekto faktiškai naudojamas ribas;

17.3. jeigu tikrinamas valstybinės žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu (taip pat ir bendro naudojimo kelias, kuriuo užimtas žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu), techninėmis priemonėmis nustato su šiuo žemės plotu besiribojančių žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinates ir faktiškai naudojamo valstybinės žemės ploto ribas;

17.4. techninėmis priemonėmis nustato tikrinamame objekte esančių statinių, žemės naudmenų, kitų situacijos elementų vietą ir, jei reikalinga, atstumus tarp statinių, žemės naudmenų, kitų situacijos elementų ir (ar) tikrinamo objekto juridinių bei faktinių ribų.

18. Tarnybos darbuotojas žemės naudojimo patikrinimo metu turi atlikti visus būtinus ir reikalingus veiksmus, kurie užtikrintų tinkamą pažeidimo kvalifikavimą.

19. Žemės naudojimo patikrinimas užbaigiamas surašant Tarnybos vadovo įsakymu patvirtintos formos Patikrinimo aktą.

20. Neteko galios nuo 2019-02-19

Punkto naikinimas:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

21. Neteko galios nuo 2019-02-19

Punkto naikinimas:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

22. Neteko galios nuo 2019-02-19

Punkto naikinimas:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

23. Neteko galios nuo 2019-02-19

Punkto naikinimas:

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

III SKYRIUS PATIKRINIMO AKTO SURAŠYMAS IR TVARKYMAS

24. Tarnybos darbuotojas dėl kiekvieno tikrinamo objekto surašo atskirą Patikrinimo aktą. Kai yra atliekamas patikrinimas, susijęs su keliais žemės sklypais (pavyzdžiui, dėl bendros žemės sklypų ribos), ir nėra tikslinga surašyti atskirą Patikrinimo aktą, gali būti surašomas bendras (vienas) Patikrinimo aktas.

25. Patikrinimo aktas turi būti užpildytas aiškiai, išsamiai aprašant nustatytas aplinkybes pagal visus tikrinamam objektui taikytinus Nuostatų 11.1–11.9 papunkčius, taip pat aprašant patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, nurodytas asmens prašyme, skunde ir (ar) Tarnybos direktoriaus pavedime, jei patikrinimas atliekamas pagal šiuos dokumentus (asmens prašymą, skundą ir (ar) Tarnybos direktoriaus pavedimą). Visos Patikrinimo akto dalys ir punktai turi būti užpildyti.

26. Patikrinimo akte nurodoma (aprašoma):

26.1. teritorinio skyriaus pavadinimas;

26.2. Patikrinimo akto surašymo data, laikas (valandomis ir minutėmis) ir vieta;

26.3. Patikrinimo akto registracijos data ir numeris, suteiktas jo registracijos Tarnybos dokumentų valdymo sistemoje (toliau – DVS) metu;

26.4. žemės naudojimo patikrinimą atlikusio (-ių) darbuotojo (-ų) pareigos, vardas (-ai) ir pavardė (-ės);

26.5. duomenys apie žemės naudojimo patikrinime dalyvavusius (nedalyvavusius) fizinius asmenis ar jų atstovus ir juridinių asmenų ir kitų užsienio organizacijų atstovus:

26.5.1. fizinio asmens vardas ir pavardė, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos teisinė forma ir pavadinimas, jam (-ai) atstovaujančio fizinio asmens pareigos, vardas ir pavardė;

26.5.2. gyvenamoji vieta (pagrindinė vieta, kurioje asmuo faktiškai dažniausiai gyvena ir su kuria jis yra labiausiai susijęs, jeigu faktinė gyvenamoji vieta nesutampa su deklaruojama, nurodoma ir deklaruojama gyvenamoji vieta), juridinio asmens buveinės adresas;

26.5.3. kiti kontaktiniai duomenys (fizinio, juridinio asmens arba kitos užsienio organizacijos telefono numeris, elektroninis paštas);

26.5.4. nurodant duomenis apie patikrinime nedalyvavusius asmenis, be duomenų, išdėstytų Taisyklių 26.5.1–26.5.3 papunkčiuose, papildomai nurodoma, koku teritorinio skyriaus raštu (data ir registracijos numeris) šie asmenys kviešti į patikrinimą, ir įrašoma, ar jie minėtus raštus gavo;

26.5.5. duomenys apie žemės naudojimo patikrinime dalyvavusius kitus Tarnybos darbuotojus ir kitų suinteresuotųjų asmenų ir (ar) viešojo administravimo institucijų atstovus (Tarnybos darbuotojo pareigos, vardas ir pavardė, kitos viešojo administravimo institucijos atstovo pareigos, vardas ir pavardė, kito (-ų) suinteresuotojo (-ųjų) asmens (-ų) vardas (-ai) ir pavardė (-ės);

26.6. patikrinimo pagrindas: Tarnybos vadovo ar Tarnybos teritorinio skyriaus vadovo pavedimas, asmens prašymas, skundas, planinis patikrinimas, taip pat pakartotinis patikrinimas;

26.7. patikrinimo tikslas: tikrinamam objektui taikytini Nuostatų 11.1–11.9 papunkčiai, pagal kuriuos objektas tikrinamas;

26.8. duomenys apie tikrinamąjį objektą:

26.8.1. tikrinamo objekto savininko ir, jeigu yra, naudotojo vardas ir pavardė, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos teisinė forma ir pavadinimas;

26.8.2. tikrinamo objekto adresas (jeigu objektui adresas nesuteiktas, nurodomi savivaldybės, kadastro vietovės ir gyvenamosios vietovės pavadinimai, gali būti nurodoma tikrinamo objekto padėtis vietovėje (stabilių elementų atžvilgiu));

26.8.3 žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas (jeigu žemės sklypas suformuotas) arba kokiai veiklai valstybinės žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu, naudojamas;

26.8.4 žemės sklypo kadastro numeris (jeigu žemės sklypas nėra įregistruotas Nekilnojamojo turto registre, o tik suprojektuotas teritorijų planavimo dokumente arba žemės valdos projekte, nurodomas projektinis numeris);

26.8.5 tikrinamo objekto plotas (ha);

26.8.6 žemės naudojimo ar nuosavybės teisės įgijimo teisinis pagrindas (nuomos, panaudos, patikėjimo, pirkimo–pardavimo sutarties sudarymo data ir numeris, Tarnybos vadovo arba Tarnybos teritorinio skyriaus vadovo įsakymo data ir numeris);

26.8.7 žemės naudojimo terminas, nurodytas nuomos, panaudos, patikėjimo sutartyje arba Tarnybos vadovo ar Tarnybos teritorinio skyriaus vadovo įsakyme;

26.8.8 informacija apie paskutinįjį žemės naudojimo patikrinimą ir jo rezultatus, nurodant Patikrinimo akto datą ir numerį, nustatytus žemės naudojimo tvarkos pažeidimus ir taikytas poveikio priemones;

26.9. aprašoma žemės naudojimo patikrinimo metu vietovėje užfiksuota faktinė (esama) situacija;

26.10. nurodoma, ar laikomasi tikrinamam objektui taikytinų Nuostatų 11.1–11.9 papunkčiuose išvardytų žemės naudojimo tvarkos reikalavimų;

26.11. nustatomi galimi žemės naudojimo tvarkos pažeidimai ir nurodomos pažeistos teisės aktų nuostatos;

26.12. jei reikia, Patikrinimo akte esančiame tuščiame laukelyje nubraižoma situacijos ar nustatytų faktinių aplinkybių schema;

26.13. žemės naudojimo patikrinimo metu naudotų techninių priemonių pavadinimai, serijos numeriai;

26.14. žemės savininko, naudotojo ar kitų suinteresuotųjų asmenų prašymai ir (ar) pastabos, susiję su atliktu žemės naudojimo patikrinimu ir jo metu nustatytomis aplinkybėmis. Šią Patikrinimo akto skiltį pildo pats žemės savininkas, naudotojas, pareiškėjas ar kiti suinteresuoti asmenys. Tuo atveju, jeigu žemės savininkas, naudotojas ar kiti suinteresuotieji asmenys prašymų ir (ar) pastabų, susijusių su atliktu patikrinimu, nepageidauja pateikti, Tarnybos darbuotojas Patikrinimo akte įrašo, kad žemės savininkas, naudotojas ar kiti suinteresuoti asmenys buvo informuoti apie galimybę raštu pateikti prašymus (pastabas), tačiau to padaryti nepageidavo;

26.15. *Neteko galios nuo 2020-03-27*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [1P-110-\(1.3 E.\)](#), 2020-03-26, paskelbta TAR 2020-03-26, i. k. 2020-06052

27. Žemės savininkas, naudotojas ar kiti suinteresuoti asmenys pasirašytinai turi būti supažindinti su surašyto Patikrinimo akto turiniu nepažeidžiant asmens duomenų teisinės apsaugos nuostatų, įtvirtintų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir Reglamente (ES) 2016/679. Patikrinimo aktą pasirašo Tarnybos darbuotojas ir žemės naudojimo patikrinime dalyvavę asmenys. Žemės savininkui, naudotojui ar kitiems asmenims atsisakius pasirašyti, tai pažymima Patikrinimo akte, tam skirtoje vietoje, ir nurodomi atsisakymo pasirašyti motyvai (jeigu žinomi).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1P-183-\(1.3 E.\)](#), 2020-07-03, paskelbta TAR 2020-07-03, i. k. 2020-14996

28. Draudžiama duoti asmeniui pasirašyti neužpildytą ar nevisiškai užpildytą Patikrinimo aktą, o pasirašytą Patikrinimo aktą draudžiama taisyti ir braukyti. Po Patikrinimo akto surašymo

jame gali būti įrašoma tik informacija apie prie Patikrinimo akto pridedamus dokumentus (priedus), jų lapų skaičių bei šio Patikrinimo akto registracijos data ir numeris.

29. Tarnybos darbuotojas ne vėliau kaip iki Patikrinimo akto užregistravimo DVS parengia situacijos schemą ir fotolentelę su nuotraukų aprašymu, kurie prie Patikrinimo akto pridedami kaip priedai. Į DVS įkeliami fotolentelė (nuotraukų kopijos su aprašymais) privalo būti spalvota. Situacijos scheme turi būti aiškiai sutartiniais ženklais apibūdinta situacija, nurodytos Nekilnojamojo turto registre įregistruotos ir faktiškai naudojamos žemės sklypų ribos, ribų linijų ilgiai, apskaičiuotas užimtos žemės plotas, nurodyti kiti galimo administracinio nusižengimo tyrimui svarbūs duomenys.

30. Prie Patikrinimo akto turi būti pridėta atskirai parengta situacijos schema, fotolentelė su nuotraukų aprašymu, kiti papildomi dokumentai. Pridedami dokumentai sunumeruojami ir Patikrinimo akte nurodomas priedų lapų skaičius.

31. Surašytas Patikrinimo aktas su prie jo pridėtais dokumentais ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po žemės naudojimo patikrinimo užregistruojamas DVS.

32. Teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta užregistruoto Patikrinimo akto kopija su priedais tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar jų atstovams, jeigu žemės naudojimo patikrinimo metu nebuvo nustatyta žemės naudojimo tvarkos pažeidimų, išsiunčiama registruotąja pašto siunta ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos. Jeigu yra techninės galimybės, tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar jų atstovams išsiunčiama fotolentelė su spalvotomis fotonuotraukomis.

33. Jeigu žemės naudojimo patikrinimo metu buvo nustatyta žemės naudojimo tvarkos pažeidimų, atitinkančių Administracinių nusižengimų kodekse numatytų administracinių nusižengimų, kurių nagrinėjimas priskirtas Tarnybos kompetencijai, požymius, teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta užregistruoto Patikrinimo akto kopija su priedais tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar jų atstovams išsiunčiama registruotąja pašto siunta ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos kartu su kvietimu atvykti į teritorinį skyrių dėl nustatyto galimo administracinio nusižengimo tyrimo.

33¹. Taisyklių 32 ir 33 punktuose nustatytais atvejais, tikrinto objekto savininkui, naudotojui ar jų atstovams teikiamoje Patikrinimo akto kopijoje ir šio akto prieduose nurodyti duomenys turi būti teikiami nepažeidžiant kitų suinteresuotų asmenų ir asmens, pateikusio prašymą arba skundą apie galimą žemės naudojimo pažeidimą (jei patikrinimas atliktas pagal gautą prašymą arba skundą), asmens duomenų teisinės apsaugos nuostatų, įtvirtintų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir Reglamente (ES) 2016/679.

Papildyta punktu:

Nr. [1P-183-\(1.3 E.\)](#), 2020-07-03, paskelbta TAR 2020-07-03, i. k. 2020-14996

34. Teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta užregistruoto Patikrinimo akto kopija su priedais žemės naudojimo patikrinime dalyvavusiems kitų institucijų atstovams išsiunčiama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos, jei patikrinimo metu nebuvo nustatyti žemės naudojimo tvarkos pažeidimai. Tuo atveju, jei patikrinimo metu žemės naudojimo tvarkos pažeidimai nustatyti – teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta užregistruoto Patikrinimo akto kopija su priedais išsiunčiama ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos.

35. Asmuo, pranešęs apie galimą žemės naudojimo tvarkos pažeidimą, apie patikrinimo metu nustatytas aplinkybes ir priimtus sprendimus teritorinio skyriaus raštu informuojamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo žemės naudojimo patikrinimo atlikimo dienos, jei patikrinimo metu nebuvo nustatytų žemės naudojimo tvarkos pažeidimų, o jei patikrinimo metu pažeidimai nustatyti, – ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Patikrinimo akto surašymo dienos. Tuo atveju, jeigu žemės naudojimo patikrinime dalyvavo prašymą arba skundą pateikęs asmuo, kartu su teritorinio skyriaus raštu šiam asmeniui turi būti pateikta teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta Patikrinimo akto su priedais kopija. Asmeniui, pranešusiam apie galimą žemės naudojimo tvarkos pažeidimą, šiame punkte nurodyta informacija ir Patikrinimo akto su priedais kopijoje (jei teikiama) nurodyti duomenys turi būti teikiami nepažeidžiant tikrinto objekto savininko, naudotojo, kitų suinteresuotų asmenų asmens duomenų teisinės apsaugos nuostatų, įtvirtintų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir Reglamente (ES) 2016/679.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1P-183-\(1.3 E.\)](#), 2020-07-03, paskelbta TAR 2020-07-03, i. k. 2020-14996

36. Apie žemės naudojimo patikrinimo metu pastebėtus galimus pažeidimus, nesusijusius su Tarnybos kompetencija, per 10 darbo dienų nuo patikrinimo atlikimo dienos informuojama kita kompetentinga institucija, pateikiant reikalingą informaciją (fotonuotraukas, situacijos schemą ir kt.) teritorinio skyriaus raštu, pasirašytu elektroniniu parašu.

IV SKYRIUS

ADMINISTRACINIO NUSIŽENGIMO TYRIMAS IR PROTOKOLO SURAŠYMAS

37. Administracinio nusižengimo tyrimą atlieka ir protokolą surašo Tarnybos vadovo įgalioti darbuotojai.

38. Tarnybos darbuotojas, prieš pradėdamas administracinio nusižengimo tyrimą, įvertina, ar nėra aplinkybių, nurodytų Administracinių nusižengimų kodekso 591 straipsnyje, dėl kurių administracinių nusižengimų teisena negali būti pradėta, o pradėtoji turi būti nutraukta, o nustatęs

vieną arba kelias Administracinių nusižengimų kodekso 591 straipsnyje nurodytų aplinkybių, parengia sprendimo nutraukti administracinę teiseną projektą bei pateikia jį teritorinio skyriaus vadovui, kuris priima sprendimą nutraukti administracinę teiseną.

39. Protokolas surašomas dalyvaujant administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui, kuris dėl Protokolo surašymo pakviečiamas Administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnyje nustatyta tvarka. Protokolas gali būti surašytas administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui nedalyvaujant tuo atveju, kai administracinę atsakomybę traukiamas asmuo šaukiamas (kviečiamas) neatvyko dalyvauti administracinio nusižengimo tyrime ir nedalyvavo surašant protokolą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1P-183-\(1.3 E.\)](#), 2020-07-03, paskelbta TAR 2020-07-03, i. k. 2020-14996

40. Administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui (prieš surašant Protokolą) išaiškinamos jo teisės ir pareigos, numatytos Administracinių nusižengimų kodekso 577 straipsnyje, ir tai pažymima Protokole.

41. Tarnybos darbuotojas tikrinto objekto savininkui ar naudotojui Taisyklių 33 punkte nustatyta tvarka išsiųstame rašte atvykti dalyvauti administracinio nusižengimo tyrime nurodytu laiku atlieka galimo administracinio nusižengimo tyrimą:

41.1. įvertina Patikrinimo akte ir prieduose nurodytą informaciją ir duomenis;

41.2. įvertina administracinę atsakomybę traukiamo asmens paaiškinimus, prašymus, pateiktus dokumentus ir kitą informaciją;

41.3. įvertina kitų viešojo administravimo institucijų, įstaigų, įmonių ir kitų suinteresuotų asmenų pateiktą informaciją apie galimą padarytą administracinį nusižengimą.

41.4. atlieka kitus reikalingus veiksmus, numatytus Administracinių nusižengimų kodekso 601 straipsnyje.

42. Administracinio nusižengimo tyrimas baigiamas Protokolo surašymu arba Taisyklių 38 punkte nustatyta tvarka priimtu teritorinio skyriaus vadovo sprendimu nutraukti administracinę teiseną.

43. Tarnybos darbuotojas Protokolą automatizuotu būdu surašo Administracinių nusižengimų registre. Administracinių nusižengimų registre surašyto Protokolo kopija (nuorašas) įteikiama administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui, jeigu jis dalyvauja surašant Protokolą, arba išsiunčiama registruotąja pašto siunta per 3 darbo dienas nuo Protokolo surašymo, jeigu jis nedalyvavo surašant Protokolą.

44. Protokolo turinys turi atitikti Administracinių nusižengimų kodekso 609 straipsnyje numatytus turinio reikalavimus.

45. Esant Administracinių nusižengimų kodekso 609 straipsnio 2 dalyje nurodytiems administracinio nurodymo surašymo pagrindams, administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui gali būti surašomas administracinis nurodymas – pasiūlymas administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui per Administracinio nusižengimo kodekso 610 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą savo noru sumokėti baudą, lygią pusei minimalios baudos, numatytos Administracinių nusižengimų kodekso Specialiojoje dalyje.

46. Administracinis nurodymas gali būti surašytas dėl Administracinių nusižengimų kodekso 110, 112, 257, 258, 261 ir 333 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų.

47. Administracinis nurodymas yra neskundžiamas. Administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui Administracinių nusižengimų kodekso 610 straipsnio 1 dalyje nustatytais terminais įvykdžius administracinį nurodymą, administracinio nusižengimo teisena laikoma baigta.

48. Administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui neįvykdžius administracinio nurodymo, šis nurodymas laikomas negaliojančiu ir Administracinių nusižengimų kodekso 613 straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka ir terminais Protokolas perduodamas teritorinio skyriaus vadovui, įgaliotam nagrinėti administracinio nusižengimo bylą.

49. Asmuo, kuriam rašomas administracinis nurodymas, gali kreiptis į Protokolą rašantį Tarnybos darbuotoją su prašymu neįrašyti į Protokolą administracinio nurodymo arba gali raštu kreiptis į teritorinį skyrių, prašydamas, kad administracinis nurodymas būtų panaikintas ir, nelaukiant nustatyto termino pabaigos, Protokolas perduotas administracinio nusižengimo bylą nagrinėjančiam teritorinio skyriaus vadovui.

V SKYRIUS ADMINISTRACINIO NUSIŽENGIMO BYLOS NAGRINĖJIMAS

50. Administracinių nusižengimų bylos turi būti išnagrinėtos per Administracinių nusižengimų kodekso 616 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą.

51. Administracinių nusižengimų bylos nagrinėjamos rašytinio proceso tvarka, nekviečiant administracinių bylų teisenoje dalyvaujančių asmenų į bylos nagrinėjimą, išskyrus atvejus, kai Administracinių nusižengimų kodekso 616 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka asmuo pateikia reikalavimą administracinio nusižengimo bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka.

52. Administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens reikalavimu bylos nagrinėjimas vyksta žodinio proceso tvarka. Apie tai pranešama administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujantiems asmenims. Jeigu administracinėn atsakomybėn traukiamas asmuo neatvyksta į žodinį bylos nagrinėjimą, byla nagrinėjama jam nedalyvaujant rašytinio proceso tvarka.

53. Tuo atveju, jeigu teritorinio skyriaus vadovas, gavęs Protokolą ir kitą bylos medžiagą, nustato, kad būtini administracinė atsakomybė traukiamo asmens paaiškinimai dėl padaryto nusižengimo, minėtam asmeniui registruotą pašto siunta siunčiamas prašymas pateikti paaiškinimus dėl administracinio nusižengimo, jo aplinkybių. Šioje dalyje nurodyti paaiškinimai ir parodymai turi būti pateikti per keturiolika kalendorinių dienų nuo prašymo išsiuntimo dienos. Paaiškinimų ar parodymų nepateikimas laiku neužkerta kelio nagrinėti administracinio nusižengimo bylą.

54. Tuo atveju, jeigu administracinė atsakomybė traukiamas asmuo dalyvauja surašant Protokolą, surašius Protokolą, jį perdavus teritorinio skyriaus vadovui ir administracinė atsakomybė traukiamam asmeniui sutikus, nedelsiant gali būti pradėtas administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimas. Tokiu atveju netaikomos Taisyklių 53 punkto nuostatos, susijusios su prašymo pateikti paaiškinimus dėl administracinio nusižengimo išsiuntimu, ir prieš pradėdant nagrinėti bylą administracinė atsakomybė traukiamam asmeniui žodžiu pasiūloma pateikti paaiškinimus dėl administracinio nusižengimo.

55. Teritorinio skyriaus vadovas, nagrinėdamas administracinio nusižengimo bylą, privalo nustatyti aplinkybes, nurodytas Administracinių nusižengimų kodekso 617 straipsnio 1 dalyje.

56. Teritorinio skyriaus vadovas, nagrinėdamas administracinio nusižengimo bylą, turi Administracinių nusižengimų kodekso 617 straipsnio 2 dalyje nustatytą teisę pakeisti nuorodą į Administracinių nusižengimų kodekso straipsnį, straipsnio dalį ar kitą teisės aktą, kuriame nustatyta atsakomybė už šį nusižengimą, jeigu Protokole nurodyta administracinio nusižengimo esmė yra įrodyta, tačiau suklysta nurodant Administracinių nusižengimų kodekso straipsnį, straipsnio dalį ar kitą teisės aktą, kuriame nustatyta atsakomybė už padarytą administracinį nusižengimą.

57. Teritorinio skyriaus vadovas Nutarimą surašo Administracinių nusižengimų registre automatizuotu būdu. Administracinių nusižengimų registre surašyto Nutarimo kopija (nuorašas) įteikiamas asmeniui, dėl kurio Nutarimas priimtas, jeigu jis dalyvauja administracinio nusižengimo bylos nagrinėjime, arba Nutarimo kopija (nuorašas) išsiunčiama registruotą pašto siunta per 3 darbo dienas nuo Nutarimo priėmimo dienos, jeigu jis nedalyvavo bylos nagrinėjime.

58. Nutarimo turinys turi atitikti Administracinių nusižengimų kodekso 618 straipsnyje numatytus turinio reikalavimus.

59. Teritorinio skyriaus vadovas, išnagrinėjęs administracinio nusižengimo bylą, priima vieną iš šių nutarimų:

59.1. skirti administracinę nuobaudą;

59.2. nutraukti administracinio nusižengimo teiseną;

59.3. motyvuotai perduoti bylos nagrinėjimą kitai institucijai, kurios pareigūnas įgaliotas nagrinėti administracinio nusižengimo bylą.

60. Administracinė nuobauda gali būti paskirta ne vėliau kaip per dvejus metus nuo administracinio nusižengimo padarymo dienos, o trunkamojo administracinio nusižengimo atveju – per dvejus metus nuo jo paaiškėjimo dienos.

61. Teritorinio skyriaus vedėjas, atsižvelgdamas į padaryto administracinio nusižengimo pobūdį, pažeidėjo kaltės formą ir rūšį, asmenybę, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes ir vadovaudamasis teisingumo ir protingumo principais, gali paskirti mažesnę baudą negu Administracinių nusižengimų kodekso specialiosios dalies straipsnio sankcijoje numatyta minimali bauda arba paskirti švelnesnę administracinę nuobaudą, negu numatyta Administracinių nusižengimų kodekso specialiosios dalies straipsnio sankcijoje, arba administracinės nuobaudos neskirti. Teritorinio skyriaus vedėjo motyvuotas sprendimas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pateikiamas apylinkės teismo teisėjui sankcionuoti.

62. Nutarimas administracinio nusižengimo per dvidešimt kalendorinių dienų nuo Nutarimo kopijos (nuorašo) išsiuntimo ar išdavimo dienos gali būti apskūstas apylinkės teismui pagal teritorinio skyriaus buvimo vietą.

63. Skundas dėl Nutarimo paduodamas per teritorinį skyrių, kurio vadovas priėmė Nutarimą. Teritoriniam skyriui turi būti pateikta tiek skundo kopijų (nuorašų), kad po vieną būtų galima įteikti Administracinių nusižengimų kodekso 621 straipsnyje nurodytiems asmenims ir Nutarimą priėmusiam teritoriniam skyriui, išskyrus atvejus, kai asmenims procesiniai dokumentai įteikiami elektroninių ryšių priemonėmis. Skundas dėl Nutarimo gali būti paduodamas elektroninių ryšių priemonėmis.

64. Nutarimą priėmęs teritorinio skyriaus vadovas, nepažeisdamas Administracinių nusižengimų kodekso 622 straipsnio 2 dalyje nustatyto termino, gali visiškai ar iš dalies sutikti su skundu, Administracinių nusižengimų kodekso 625 straipsnyje nustatyta tvarka panaikinti skundžiamą Nutarimą ir priimti naują Nutarimą.

65. Teritorinio skyriaus vadovas, įvertinęs skunde nurodytas aplinkybes ir atsisakęs sutikti su skundu, per penkias darbo dienas nuo skundo gavimo, skundą dėl Nutarimo kartu su administracinio nusižengimo byla persiunčia atitinkamam apylinkės teismui.

VI SKYRIUS

ŽEMĖS NAUDOJIMO TVARKOS PAŽEIDIMŲ ŠALINIMAS

66. Teritorinio skyriaus registruotąją pašto siunta siunčiamu teritorinio skyriaus raštu ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Protokolo surašymo dienos privalo būti pasiūlyta pažeidėjui pašalinti padarytą pažeidimą per nurodytą terminą, nurodant pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo datą ir laiką. Terminas pažeidimui pašalinti turi būti nustatomas atsižvelgus į pažeidimo mastą, sukeltas pasekmes, pažeidimo pašalinimui objektyviai reikalingą laiką ir kitas reikšmingas aplinkybes.

67. Jeigu pakartotinio patikrinimo metu nustatoma, kad pažeidimas nepašalintas, Tarnybos darbuotojas, pakartotinio patikrinimo metu surašytą Patikrinimo aktą, užregistruotą DVS, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo užregistravimo perduoda teritorinio skyriaus darbuotojui (teisininkui ar kitam darbuotojui, turinčiam teisinių žinių ir patirties).

68. Teritorinio skyriaus darbuotojas (teisininkas ar kitas darbuotojas, turintis teisinių žinių ir patirties), gavęs pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo metu surašytą Patikrinimo aktą, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo dienos įvertina pateiktą medžiagą, susijusią su pakartotiniu žemės naudojimo patikrinimu, ir parengia bei pateikia teismui ieškinį dėl įpareigojimo asmenį pašalinti jo padarytą pažeidimą.

69. Tuo atveju, jeigu pakartotinai buvo tikrinta, ar nusižengimą padaręs asmuo geranoriškai atlaisvino savavališkai užimtą kitam asmeniui nuosavybės teise priklausančią arba naudojamą nuomos ar kitais pagrindais privačią žemę arba savivaldybės patikėjimo teise naudojamą valstybinę žemę, ir nustatyta, kad privati ar savivaldybės žemė neatlaisvinta, teritorinis skyrius per dvidešimt darbo dienų nuo pakartotinio žemės naudojimo patikrinimo dienos asmenį, padariusį nusižengimą, ir asmenį, nukentėjusį dėl savavališko jo privačios žemės užėmimo, raštu informuoja, kad nukentėjęs asmuo arba savivaldybė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka savo pažeistas teises turi teisę ginti teisme.

70. Pažeidimo pašalinimas iki Nutarimo skirti administracinę nuobaudą priėmimo dienos gali būti atsakomybę lengvinančia aplinkybe.

71. Administracinės nuobaudos paskyrimas neatleidžia administracinį nusižengimą padariusio asmens nuo pareigos, už kurios nevykdymą buvo paskirta administracinė nuobauda, vykdymo.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

72. Tarnybos darbuotojai, atliekantys žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymo veiksmus ir administracinio nusižengimo tyrimą, atsako už tinkamą žemės naudojimo valstybinės kontrolės ir administracinio nusižengimo tyrimo veiksmų atlikimą ir įforminimą.

73. Tarnybos teritorinių skyrių vadovai, nagrinėjantys administracinių nusižengimų bylas, atsako už tinkamą bylų nagrinėjimą ir rezultatų įforminimą bei tinkamą dokumentų ir informacijos perdavimą pažeidėjui, kitiems suinteresuotiems asmenims, teismui.

Forma patvirtinta
Nacionalinės žemės tarnybos prie
Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
2017 m. rugpjūčio 10 d.
įsakymu Nr. 1P-358-(1.3 E.)

**NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
SKYRIUS**

(teritorinio skyriaus pavadinimas)

ŽEMĖS NAUDOJIMO PATIKRINIMO AKTAS

(registracijos data) Nr. _____
(registracijos numeris)

(surašymo data ir laikas)

(surašymo vieta)

Patikrinimą

atliko

(asmens (-ų), vykdančio (-ių) žemės naudojimo valstybinę kontrolę, pareigos,

— ,

vardas (-ai), pavardė (-ės))

vadovaudamasis (-asi, -iesi, -osi) Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 36 straipsniu, Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai),

dalyvaujant / nedalyvaujant*

(tikrinamo žemės sklypo (ploto) savininko (-ų) ar naudotojo (-ų) ar atstovo vardas (-ai) ir pavardė (-ės)

ir atstovavimo pagrindas, gyvenamosios vietos adresas (-ai), telefono numeris (-iai), elektroninio pašto adresas (-ai)

juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos teisinė forma ir pavadinimas, jam atstovaujančio fizinio asmens pareigos, vardas ir pavardė; buveinės adresas (-ai),

telefono numeris (-iai); juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos elektroninis paštas)

ir

(patikrinime dalyvaujančių Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos darbuotojų ir kitų institucijų atstovų pareigos, vardai ir pavardės;

kitų suinteresuotųjų asmenų vardai ir pavardės)

Patikrinimo

pagrindas:

Patikrinimo

(pavedimas / prašymas / skundas **/ planinis patikrinimas / pakartotinis patikrinimas)

tikslas:

Duomenys
objektą:

(tikrinamam objektui taikytini Nuostatų 11 punkto papunkčiai, pagal kuriuos objektas tikrinamas)

apie

tikrinamąjį

(tikrinamo objekto savininko ar naudotojo vardas ir pavardė, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos teisinė forma ir pavadinimas; tikrinamo

objekto adresas (jeigu objektui adresas nesuteiktas, nurodomi savivaldybės, kadastro vietovės ir gyvenamosios vietovės pavadinimai, gali būti nurodoma

tikrinamo objekto padėtis vietovėje (stabilių elementų atžvilgiu)); žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas (jeigu žemės sklypas

suformuotas) arba kokiai veiklai valstybinės žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu, naudojamas; žemės sklypo kadastro numeris (jeigu žemės

sklypas nėra įregistruotas Nekilnojamojo turto registre, o tik suprojektuotas teritorijų planavimo dokumente arba žemės valdos projekte, nurodomas

projektinis numeris); tikrinamo objekto plotas (ha) (jeigu žinomas); žemės naudojimo ar nuosavybės teisės įgijimo teisinis pagrindas (nuomos, panaudos,

ar patikėjimo sutartis, pirkimo–pardavimo sutartis; informacija apie paskutinį žemės naudojimo patikrinimą ir jo rezultatus, nurodant – Patikrinimo akto

datą ir numerį, nustatytus žemės naudojimo tvarkos pažeidimus ir taikytas poveikio priemones)

Faktinė situacija:

(aprašoma žemės naudojimo patikrinimo metu vietovėje užfiksuota faktinė (esama) situacija)

Nuostatų	reikalavimų	laikymasis
----------	-------------	------------

(nurodama, kurių Nuostatų 11.1–11.9 papunkčių nesilaikoma)

Nustatyti	pažeidimai:
-----------	-------------

(nustatomi galimi žemės naudojimo tvarkos pažeidimai ir nurodomos pažeistos teisės aktų nuostatos)

Situacijos schema (pildoma vietoje, jei reikia):

Patikrinimo metu naudotos techninės priemonės:

_____ (nustatant, užfiksuojant faktines aplinkybes)

_____ naudotų techninių priemonių pavadinimai, serijos numeriai)

Prašymai, pastabos:

_____ (žemės savininko (-ų), naudotojo (-ų) ar jo atstovo prašymai, pastabos, susiję su atliktu žemės naudojimo

_____ patikrinimu vietoje ir jo metu nustatytais aplinkybėmis, informacija apie pasiūlymą pateikti prašymus ir pastabas bei

_____ atsisakymą / nepageidavimą jas pateikti)

Informacija apie nustatytą mažareikšmį teisės aktų reikalavimų pažeidimą ir pateiktą žodinę pastabą
arba pateiktą rašytinį
nurodymą: _____

_____ (apibūdinamas mažareikšmis teisės aktų pažeidimas, įrašomi pažeidimą padariusio asmens
paaishkinimai

_____ ir jo veiksmai šalinant pažeidimą, taip pat informacija apie pateiktą žodinę pastabą arba pateiktą rašytinį nurodymą pašalinti pažeidimą per 28
kalendorines darbo dienas, pakartotinio žemės naudojimo pažeidimo patikrinimo data ir laikas, kai pateikiamas rašytinis nurodymas)

PRIDEDAMA:

1. Fotolentelė

_____ (nuotraukų ir lapų skaičius)

2. Situacijos schema***

3. Kontrolinis klausimynas Nr.

(Žemės naudojimo tvarkos reikalavimų žemės naudotojams kontrolinio klausimyno, kuriame pateikti patikrinimo duomenys, numeris, lapų skaičius)

4.

5.

Patikrinimą atliko:

_____ (pareigos)	_____ (parašas)	_____ (vardas ir pavardė)
_____ (pareigos)	_____ (parašas)	_____ (vardas ir pavardė)

Patikrinime dalyvavę asmenys:

_____	(vardas, pavardė ir parašas)
_____	(vardas, pavardė ir parašas)
_____	(vardas, pavardė ir parašas)

Pažymiu, kad patikrinime dalyvavęs asmuo atsisakė pasirašyti:

_____ atsisakė pasirašyti

(atsisakiusio pasirašyti asmens vardas ir pavardė)

(atsisakymo pasirašyti motyvai, jeigu žinomi)

_____ atsisakė pasirašyti

(atsisakiusio pasirašyti asmens vardas ir pavardė)

(atsisakymo pasirašyti motyvai, jeigu žinomi)

_____ (pareigos)	_____ (parašas)	_____ (vardas ir pavardė)
_____ (pareigos)	_____ (parašas)	_____ (vardas ir pavardė)

* – nurodomi dalyvaujančio / nedalyvaujančio asmens duomenys, teritorinio skyriaus rašto, kuriuo asmuo pakviestas dalyvauti patikrinime, duomenys, informacija apie rašto įteikimą.

** – nurodoma pavedimo data ir numeris / prašymo, skundo gavimo data ir gavimo registracijos numeris.

*** – jeigu rengiama atskirai.

PATVIRTINTA

Nacionalinės žemės tarnybos prie
Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
2017 m. rugpjūčio 10 d.
įsakymu Nr. 1P-358-(1.3 E.)
(Nacionalinės žemės tarnybos prie
Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
2020 m. kovo 26 d. įsakymo
Nr. 1P-110-(1.3 E.) redakcija)

(Žemės naudojimo patikrinimo akto forma)

**NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS**
_____**SKYRIUS**
(teritorinio skyriaus pavadinimas)

ŽEMĖS NAUDOJIMO PATIKRINIMO AKTAS

(registracijos data) Nr. _____
(registracijos numeris)

(surašymo data ir laikas)

(surašymo vieta)

Patikrinimą

atliko

(asmens (-ų), vykdančio (-ių) žemės naudojimo valstybinę kontrolę, pareigos,

— ,

(vardas (-ai), pavardė (-ės))

vadovaudamasis (-asi, -iesi, -osi) Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 36 straipsniu, Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai),
dalyvaujant / nedalyvaujant*

(tikrinamo žemės sklypo (ploto) savininko (-ų) ar naudotojo (-ų) ar atstovo vardas (-ai) ir pavardė (-ės))

ir atstovavimo pagrindas, gyvenamosios vietos adresas (-ai), telefono numeris (-iai), elektroninio pašto adresas (-ai)

juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos teisinė forma ir pavadinimas, jam atstovaujančio fizinio asmens pareigos, vardas ir pavardė; buveinės adresas (-ai),

telefono numeris (-iai); juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos elektroninis paštas)

ir

(patikrinime dalyvaujančių Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos darbuotojų ir kitų institucijų atstovų pareigos, vardai ir pavardės;

kitų suinteresuotųjų asmenų vardai ir pavardės)

Patikrinimo pagrindas:

(pavedimas / prašymas / skundas **/ planinis patikrinimas / pakartotinis patikrinimas)

Patikrinimo

tikslas:

(tikrinamam objektui taikytini Nuostatų 11 punkto papunkčiai, pagal kuriuos objektas tikrinamas)

Duomenys

apie

tikrinamąjį

objektą: _____

(tikrinamo objekto savininko ar naudotojo vardas ir pavardė, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos teisinė forma ir pavadinimas; tikrinamo

objekto adresas (jeigu objektui adresas nesuteiktas, nurodomi savivaldybės, kadastro vietovės ir gyvenamosios vietovės pavadinimai, gali būti nurodoma

tikrinamo objekto padėtis vietovėje (stabilių elementų atžvilgiu)); žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas (jeigu žemės sklypas

suformuotas) arba kokiai veiklai valstybinės žemės plotas, nesuformuotas atskiru žemės sklypu, naudojamas; žemės sklypo kadastro numeris (jeigu žemės

sklypas nėra įregistruotas Nekilnojamojo turto registre, o tik suprojektuotas teritorijų planavimo dokumente arba žemės valdos projekte, nurodomas

projektinis numeris); tikrinamo objekto plotas (ha) (jeigu žinomas); žemės naudojimo ar nuosavybės teisės įgijimo teisinis pagrindas (nuomos, panaudos,

ar patikėjimo sutartis, pirkimo–pardavimo sutartis; informacija apie paskutinįjį žemės naudojimo patikrinimą ir jo rezultatus, nurodant – Patikrinimo akto

datą ir numerį, nustatytus žemės naudojimo tvarkos pažeidimus ir taikytas poveikio priemones)

Faktinė situacija:

(aprašoma žemės naudojimo patikrinimo metu vietovėje užfiksuota faktinė (esama) situacija)

Nuostatų

reikalavimų

laikymasis

(nurodama, kurių Nuostatų 11.1–11.9 papunkčių nesilaikoma)

Nustatyti pažeidimai:

(nustatomi galimi žemės naudojimo tvarkos pažeidimai ir nurodomos pažeistos teisės aktų nuostatos)

Situacijos schema (pildoma vietoje, jei reikia):

Patikrinimo metu naudotos techninės priemonės:

(nustatant, užfiksuojant faktines aplinkybes)

naudotų techninių priemonių pavadinimai, serijos numeriai)

Prašymai, pastabos:

(žemės savininko (-ų), naudotojo (-ų) ar jo atstovo prašymai, pastabos, susiję su atliktu žemės naudojimo

patikrinimu vietoje ir jo metu nustatytais aplinkybėmis, informacija apie pasiūlymą pateikti prašymus ir pastabas bei

atsisakymą / nepageidavimą jas pateikti)

PRIDEDAMA:

1. Fotolentelė

_____ (nuotraukų ir lapų skaičius)

2. Situacijos schema***

 _____ (lapų skaičius)

3. Kontrolinis klausimynas Nr.

_____ (Žemės naudojimo tvarkos reikalavimų žemės naudotojams kontrolinio klausimyno, kuriame pateikti patikrinimo duomenys, numeris, lapų skaičius)

4.

5.

Patikrinimą atliko:

_____ (pareigos)	_____ (parašas)	_____ (vardas ir pavardė)
_____ (pareigos)	_____ (parašas)	_____ (vardas ir pavardė)

Patikrinime dalyvavę asmenys:

 _____ (vardas, pavardė ir parašas)

 _____ (vardas, pavardė ir parašas)

 _____ (vardas, pavardė ir parašas)

Pažymiu, kad patikrinime dalyvavęs asmuo atsisakė pasirašyti:

_____ atsisakė pasirašyti

_____ (atsisakiusio pasirašyti asmens vardas ir pavardė)

(atsisakymo pasirašyti motyvai, jeigu žinomi)

_____ atsisakė pasirašyti

_____ (atsisakiusio pasirašyti asmens vardas ir pavardė)

(atsisakymo pasirašyti motyvai, jeigu žinomi)

_____ (pareigos)	_____ (parašas)	_____ (vardas ir pavardė)
_____ (pareigos)	_____ (parašas)	_____ (vardas ir pavardė)

* – nurodomi dalyvaujančio / nedalyvaujančio asmens duomenys, teritorinio skyriaus rašto, kuriuo asmuo pakviestas dalyvauti patikrinime, duomenys, informacija apie rašto įteikimą.

** – nurodoma pavedimo data ir numeris / prašymo, skundo gavimo data ir gavimo registracijos numeris.

*** – jeigu rengiama atskirai

Pakeitimai:

1.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-168-\(1.3.\)](#), 2015-06-01, paskelbta TAR 2015-06-05, i. k. 2015-08958

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymo dokumentų formų ir Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių teisės pažeidimų bylų nagrinėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-71-\(1.3.\)](#), 2016-02-10, paskelbta TAR 2016-02-11, i. k. 2016-02667

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymo dokumentų formų ir žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių teisės pažeidimų bylų nagrinėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-358-\(1.3 E.\)](#), 2017-08-10, paskelbta TAR 2017-08-11, i. k. 2017-13266

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymo dokumentų formų ir žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių teisės pažeidimų bylų nagrinėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-53-\(1.3 E.\)](#), 2019-02-18, paskelbta TAR 2019-02-18, i. k. 2019-02519

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos nacionalinėje žemės tarnyboje prie žemės ūkio ministerijos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-110-\(1.3 E.\)](#), 2020-03-26, paskelbta TAR 2020-03-26, i. k. 2020-06052

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-183-\(1.3 E.\)](#), 2020-07-03, paskelbta TAR 2020-07-03, i. k. 2020-14996

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-499 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo, administracinių nusižengimų teisenos Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo